C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1386/25 Judecătoria Soroca, sediul Central
Nr.PIGD 1-25089862-03-21rji-11122025 Judecător: Dinu Brașoveanu

D E C I Z I E
În numele Legii

02 aprilie 2026 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
În completul compus din:
Preşedintele completului, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul Directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 18 noiembrie 2025, prin care a fost admisă plângerea condamnatului Ungureanu Oleg referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului garantate de art. 3 CEDO și libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinînd cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 24 iunie 2025 în Judecătoria Soroca (sediul Central) a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Ungureanu Oleg *****, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

În motivarea plângerii condamnatul indică că, s-a deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții de detenție precare. A indicat că, se deține în continuare în celule supraaglomerate antisanitare, celula este cu mucegai și umezeala este mare, sectorul și secția este populată de insecte și șobolani, lipsește apa cald la robinet și apa potabilă, baia se face doar o dată în săptămână, spălarea rufelor o dată la două

săptămâini, liniile electrice sunt într-o stare avariată, accesul la lumina naturală este limitat, miros insuportabil, lipsește ventilarea, asistența medicală precară, lipsa medicului și a medicamentelor.

A solicitat reducerea termenului de pedeapsă odată cu constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale referitor la condițiile de detenție.

S-a constatat faptul că, Ungureanu Oleg ***** a fost deţinut în Penitenciarul nr. 6 Soroca perioadele 24 mai 2024-18 august2025 (461 zile) și 01 septembrie 2025-22 septembrie 2025 (21 zile), în total 482 (patru sute optzeci și două) zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Ungureanu Oleg *****, cu 48 (patruzeci și opt) zile, pentru perioada de 480 (patru sute optzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenţie.

În privința perioadei rămase de 2 (două) zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, care nu au putut fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 17 (șaptesprezece) ani închisoare, stabilit lui Ungureanu Oleg *****, prin sentința Judecătoriei Drochia din 26 aprilie 2016, s-a redus cu 48 (patruzeci și opt) zile.

A fost obligată administrația instituției penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473^4 alin. (3) Cod procedură penală, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Încheierea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către administrația Penitenciarului nr.6 Soroca, solicitând casarea încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 18 noiembrie 2025 în partea reducerii pedepsei cu 48 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.6 Soroca.

Consideră că, la examinarea pretenţiilor invocate de Ungureanu Oleg, judecătorul de instrucţie a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară în care este deţinut.

Menționează că, prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condiţiile care sunt asigurate lui Ungureanu Oleg pe parcursul deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante.

Susține că, argumentul cheie pe care s-a fondat prima instanţă, la aprecierea condiţiilor de detenţie ca fiind inumane şi degradante a servit spaţiul de 4 m^2 ce ar trebui să revină fiecărui condamnat. În context precizează faptul că, potrivit raportului în care se descriu condiţiile de detenţie în instituţia penitenciară în care este deţinut Ungureanu Oleg, au fost prezentate datele cu privire la spaţiul de deţinere acordat acestuia, din care rezultă că norma de spaţiu cu care a fost asigurat corespunde standardelor statuate, iar instanţa contrar datelor indicate, s-a fondat pe constatările efectuate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) în rapoartele sale efectuate în rezultatul vizitelor întreprinse. Rapoartele (CPT) în urma vizitei din anul 2018 sînt deja învechite şi nu corespund realităţii, dat fiind faptul că s-au efectuat schimbări (reparaţii curente pentru îmbunătăţirea condiţiilor).

Reține că CPT nu susţine în mod vertiginos opinia că o abatere minoră de la minimul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratare inumană şi degradantă a deţinutului, atât timp cât se pot găsi şi alţi factori de atenuare, cum ar fi, în special, faptul că deţinuţii sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afară celulelor (în ateliere, cursuri sau alte activităţi). Criteriul poate fi apreciat prin prisma condiţiilor de detenţie ca fiind un tratament inuman şi degradant, în cazul în care celulele sunt extrem de supraaglomerate sau, că în majoritatea cazurilor, combină o serie de elemente negative, cum ar fi: insuficienţa numărului de paturi pentru toţi deţinuţii; igiena precară; infectarea cu paraziţi; ventilaţia, încălzirea sau lumina insuficientă; lipsa salubrizării în celule şi, în consecinţă, utilizarea de găleţi sau sticle pentru nevoile naturii. Examinarea criteriului „spaţiu acordat fiecărui deţinut” prin prisma art.3 CEDO, urmează a fi efectuat cumulativ cu alţi factori, care contribuie la aprecierea detenţie ca fiind inumană şi degradantă sau infirmarea acestui fapt.

Opinează că au fost argumentate toate chestiunile cu privire la: asigurarea condiţiilor materiale de detenţie sub aspectul amenajării şi dotării celulelor de detenţie, asigurarea iluminării şi ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă şi menaj, acordarea posibilităţii aflării în afara celulei în perioada de la deşteptare

până la stingere, acordarea asistenţei medicale necesare în condiţii de confidenţialitate şi asigurarea condiţiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenţie.

Totodată, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub forma de planşe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretenţiilor invocate de Ungureanu Oleg cu privire la condiţiile în care se deţine. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condiţiile reale de detenţie, prin prezentarea probelor vizibile, în susţinerea argumentelor invocate în raport în această privinţă.

Prin urmare, atestă că la aprecierea condiţiilor de detenţie corespunzător plângerii adresate de Ungureanu Oleg, judecătorul de instrucţie s-a ghidat exclusiv de alegaţiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate în rapoartele instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniul respectării drepturilor omului. Astfel, raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa a apreciat că plângerea acestuia este una întemeiată şi urmează a fi admisă cu emiterea unei soluţii în favoarea condamnatului, bazându-se de problema supraaglomerării care a fost identificată în constatările respective şi care au fost trasate în repetate rânduri de Comitetul ONU împotriva torturii (2014, 2017), Comitetul european pentru prevenirea torturii (2015-2019), Avocatul Poporului (2002-2019), precum și Consiliul pentru prevenirea torturii (2017-2019) şi raportul Ombudsman-ului din 2019.

A atras atenţia asupra faptului că, pe parcursul deţinerii în Penitenciarul nr. 6-Soroca, Ungureanu Oleg nu a înaintat nici o plângere către administraţia penitenciarului în care s-a deţinut, cu referire la neconformitatea condiţiilor de detenţie, nu a înaintat astfel de cereri nici în instanţele naţionale (în ordine civilă), nici internaţionale pentru constatarea condiţiilor precare în care considera că se deţine.

În această ordine de idei, conclude faptul că, pe perioada detenţiei, condamnatul Ungureanu Oleg nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, iar completul de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.

Constată că, condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul Ungureanu Oleg, sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art. 3 CEDO.

Susține că, condamnatului în Penitenciarul nr. 6-Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislaţia execuţional-penală.

Consideră plângerea condamnatului Ungureanu Oleg referitoare la condiţiile de detenţie, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, deoarece acestea corespund standardelor în vigoare.

Conform prevederilor art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referință, până la data examinării cauzei, nu a parvenit.

Colegiul, urmare a verificării aspectelor de fapt și temeiului de drept pentru recurs în raport cu materialele cauzei penale, va dispune respingerea recursului ca fiind nefondat, păstrând fără modificări soluția judiciară pe care o consideră întemeiată.

Colegiul penal își întemeiază soluția pe art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *(1) judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă:a) recursul este nefondat*.

În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^{1}) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenţie a condamnaţilor*.

Potrivit art.473^{2} alin.(3) Cod de procedură penală, *condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei*.

Potrivit art.473[2] alin. (5) Cod de procedură penală, *plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.*

Potrivit art.473[3] alin.(2) Cod de procedură penală, *sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare*.

Potrivit art.473[4] alin.(4), (5) Cod de procedură penală, *(4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.*

Efectuând controlul legalității și temeiniciei încheierii adoptate de prima instanță pe marginea condamnatului împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Colegiul penal stabilește că, la emiterea acesteia, instanța de fond a ținut cont de chestiunile ce urmează a fi soluționate, a aplicat corect normele procesuale incidente speței deduse judecății, prin ce își însușește caracter legal și întemeiat.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.6 Soroca, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 18 noiembrie 2025, este nefondat și pasibil respingerii.

În baza materialelor cauzei deferite judecății, prima instanță a constatat că, prin sentința Judecătoriei Drochia din 26 aprilie 2016, Ungureanu Oleg ***** a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. i) și j) Cod penal, la 17 ani închisoare.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 21 ianuarie 2022, în temeiul art. 473[4] alin. (4) Cod procedură penală, s-a redus termenul de pedeapsă cu 893 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 03 aprilie 2023, în temeiul art.473[4] Cod procedură penală, s-a redus termenul de pedeapsă cu 86 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 30 mai 2025, în temeiul art. 473[4] alin. (4) Cod procedură penală, termenul pedepsei definitive s-a redus în total cu 42 zile.

Începutul termenului - 22 iulie 2015

Sfârșitul termenului - 27 iulie 2029

Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Ungureanu Oleg în instituția penitenciară nr. 6 Soroca în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.6 Soroca prin prisma celor invocate de către condamnatul Ungureanu Oleg a celor statuate în raportul prezentat de administrația penitenciarului, cât și ținând cont de concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul Ungureanu Oleg s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

În acest mod, prima instanță just a reținut că, din toate circumstanțele invocate în plângerea condamnatului, rezultă că acesta s-a deținut în celule populate cu diferite insecte, apreciind critic cele invocate de către reprezentantul administrației penitenciarului precum că, deratizarea şi dezinfectarea încăperilor se efectuează conform unui grafic de către agent economic specializat, conform contractului încheiat.

Referitor la argumentele lui Ungureanu Oleg, precum că în celulă umiditatea este ridicată şi mucegai pe pereți, instanța la fel, întemeiat l-a admis, or, reprezentantul penitenciarului nu a prezentat careva probe care a ar combate invocările condamnatului. Mai mult ca atât, administrația penitenciarului în raportul prezentat pe marginea plângerii a prezentat o informație de ordin general,

fără a descrie exact condițiile concrete de detenție ale condamnatului, fără a combate situația privitor la prezența insectelor și prezența mucegaiului în celulele în care a fost deținut Ungureanu Oleg.

În atare împrejurări, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Ungureanu Oleg pe parcursul detenției sale în instituția penitenciară nr. 6 Soroca au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție.

Colegiul susține temeinicia soluției adoptate de prima instanță, or, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor.

Reducerea totală dedusă în mărime de 48 zile este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu.

De asemenea, corect s-a conchis privitor la includerea în termenul de executare a pedepsei perioada de 2 zile din care nu s-a putut efectua reducerea conform formulei statuate la art. 473^4 alin.(4) Cod de procedură penală.

Prin urmare, ținând cont de toate cele menționate mai sus, Colegiul consideră că temei de casare a încheierii judiciare lipsește, ea urmând a fi păstrată fără modificări, cu respingerea recursului formulat de administrația instituției penitenciare nr. 6 Soroca, ca fiind unul nefondat.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul Directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 18 noiembrie 2025, prin care a fost admisă plângerea condamnatului Ungureanu Oleg referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului garantate de art. 3 CEDO și libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte şedinţei, judecător: Ghenadie Liulca

Judecători: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache